

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKSCIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

RAJONO SPAUDOS CENTRAS „DERLIUS-80“ PRANEŠA:

DERLIUS PARKELIAUJA Į ARUODUS

Nors nuo javapjūtės pradžios neretai dėl lietingo oro tekdavo kombainus sustabdyti, tačiau „Aukštakalnio“ kolūkio javakirčių atkaklumas ir organizuotumas nulėmė tai, kad pjūtis baruose jie pirmiausiai tarpe. Kolūkyje jau nupjauta 499 ha grūdinių kultūrų. Baigę kirsti žieminius kviečius ir rugius, šiomis dienomis aukštakalniečių kombainai užia pribrendusių miežių plotuose.

Kai lankiausi kolūkyje, kombainininkai baigė pjauti rugius su įsėliu. Masyvas — tarp miškų įsiterpusi žemuma, tad sąlygos pjūčiai išties nepavydėtinai: pavaziavę šimtą kitą metrų kombainai stabdžio, tankiai sužėlę

Platėja linarūtės barai

Mūsų rajone 1850-ties hektarų neblogai užderėjusių linų plotuose šiemet dirbs 50 linų kombainų. Pirmieji mechanizuotą linarūtę pradėjo Levaniškio, Andrioniškio, „Už taiką“ kolūkių mechanizatoriai ir jau yra nurovę ne vieną dešimtį hektarų. Praėjusį antradienį į geltonų galvenų jūrą išvaivavo savo kombainą ir „Aušros“ kolūkio mechanizatorius Simas Spalovas, o sekančią dieną — Vytautas Bublys ir Rimantas Kezulis. Pastarasis linų kombainu dirba pirmus metus, todėl labai pravers vyresniųjų patarimai. Naujojamieji pėdelių rišimo aparatai, dalis stiebelių džiovina lauke, o dalis jų — klijimuose, kuriuose yra aktyvios ventiliacijos įrenginiai.

— Linai lygūs, gražūs, bus nesunku juos nuimti technika, tikimės per pusantros savaitės juos sudoroti nuo viso 185 hektarų pločio, — pasakojo kolūkio agronomas Pranas Daukša.

V. Dikėluvienė
Rajono spaudos centro
„Derlius-80“ narė

dobilai vėlėsi ant sraigių. Ir jeigu ne padėjėjai — būsimieji mechanizatoriai, Troškūnų KPTM moksleiviai, kombainininkų patirtis ir sumanumas, apie darbų spartą nebūtų nė kalbos. Pernykščių metų javapjūtės pirmūnui Petriui Šiaučiuui padeda kliūtis greičiau įveikti jo sūnus Rolandas, šiamečiui pirmūnui Stasiui Mackevičiui talkina Vytautas Jančauskas. Vis tik pasitaiko ir rimtesnių gedimų. Tada gelbsti inžinieriaus Antano Pakšio vadovaujami šaltkalviai Albinas Balčiūnas, Vaclovas Dubra, kurie čia pat, lauke, operatyviai šalina gedimus.

O štai Leoną Kukulą ir didesnę nesėkmę buvo išti-

kusi — į pavakarę sulūžo nuožulnioji kamera. Tąkart kaip reikiant pasidarbo naktinė remonto brigada. Rytą beliko sumontuoti naująją, atsivežtą iš Anykščių.

Per pietus į lauką atvažiuoja ūkio autobusas. Čia kaip mat susirenka kombainininkai, padėjėjai, vairuotojai. Susirinko pietų, bet neskuba į šeimininkės kvietimą, pirmiausia apspinta kolūkio pirmininko pavaduotoją gamybai Bronių Svirelį, atvežusį kovos lapelį. Kiekvienas sužino, ką nuveikęs nuo pjūties pradžios, kiek nupjovęs vakar. Darbo draugai čia pat sveikino pirmūnus Stasį Mackevičių, Jurių Politoją, Petrą Šiaučiuoną, prikūlusius po pirmąjį šimtą tonų šiamečio derliaus. Pirmadienį Juriui Po-

Pasėsime iki rugsėjo 10-osios

Nelengva šiemet pjūtis kalvotose mūsų kolūkio žemėse. Lietui palijus, kombainai klimpsta ir slysta kalvų šlaituose. Tik orams pragiedrėjus, pjovimo tempai paspartėja. Pašalinus anksčiau pasitaikiusius kombainų gedimus, pjūties technika dabar dirba sklandžiai. Pirmiaujantys kolūkyje kombainininkai Jonas Leščius, Stasys Mackevičius ir jų darbo draugai kasdien nurėžia vis platesnius barus. Nupjovėme sėklinius žiemkenčius, pradėjome kirsti anksčiausiai pribrendusius miežių plotelius.

Dabar lygiagrečiai stengiamės tvirtesni pamatą padėti ateinančių metų javų derliui. Dauguma dirvų žiemkenčiams pas mus jau seniai suartos. Šiuo metu jose mechanizatoriai Jonas Stankevičius ir Gintautas Drilinga terpia amoniakinį vandenį, o Vladas Kazakevičius ir Algis Cestavičius

paskutinį kartą jas kultivuoja, prikabinę prie T-150K traktorių plačiabarius agregatus. Tuoj pradės sėti rugius mechanizatoriai Valdas Bagočiūnas, Alvydas Strazdas ir Antanas Tamošiūnas. Per daugelį metų esame patyrę, jog palyginti nederlingose mūsų žemėse anksti pasėti žiemkenčiai pernelyg vėliai nesuželia ir sėkmingai peržiemoja.

Tik nedidelę dalį kviečių esame numatę sėti po kukurūzų. Todėl skubame juos silosuoti. Kukurūzus pjauna ir smulkina mechanizatorius Vincas Pipiras.

Visus 380 hektarų žiemkenčių mūsų kolūkio mechanizatoriai pasiryžę pasėti gerai įtręšiose dirvose iki rugsėjo 10 dienos.

St. Puodžiukas
M. Melnikaitės kolūkio
Vyr. agronomas,
Spaudos grupės „Derlius-80“ narys

Anykščiai
1980 m.
rugsėjo
23 d.

Seštadienis
Nr. 100(4140)
Kainą 2 kap.

Eina nuo 1948 m.

Nelengva šiųmetį javapjūtę M. Melnikaitės kolūkio žemdirbiams. Kalneliuose jau senokai gelsvėja miežiai, avizos, o slėniuose jie dar žali. Bet darbo vis tiek užtenka visiems aštuoniems kombainams, kurie atrankiniu būdu pjauna miežius. Šiomis dienomis baigia nuimti derlių nuo antrojo šimto hektarų grūdinių kultūrų. Kombainininkų socialistiniame lenktyniavime geriausių rezultatų pasiekė Stasys Mackevičius ir Jonas Leščius, kuriuos ir matome J. Junevičiaus nuotraukoje.

Ateinančių metų duonai

Yra sakoma: „Derlius — duona šiandien, sėkla — duona rytoj“.

Paruošti gerą sėklą šiais metais yra nelengva. Rajono ūkiuose šiam tikslui buvo atrinkti geriausi brandžiausių javų plotai. Daugumoje ūkių sėkliniai žiemkenčiai jau yra nuimti ir jų grūdai supilti į aruodus.

Šiemet tarpe derliaus nuėmimo ir sėjos bus labai mažai laiko. Reikėtų sukaupiti didesnę sėklos atsargą, kad valymo metu būtų galima atrinkti stambesnius grūdus. Kaip žinoma, tokia sėklą pasėjus, javai būna atsparesni ligoms. Be to, rekomenduojama pasilikti per einamąjį žiemkenčių sėklos fondą sekantiems metams. Jau eilę metų taip daroma „Lenino keliu“, Cerniachovs-

kių, „Svylurio“ kolūkiuose. Šių metų žiemkenčių sėkla turi būti skubiai valoma ir tikrinama jos kokybė. Pirmieji sėklos pavyzdžius pristatė į Valstybinę sėklos inspekciją „Gimtiosios žemės“, Kurklių, Levaniškio, „Atžalyno“ kolūkių vyriausieji agronomai G. Kaušpėdienė, L. Kapušinskas, A. Alkauskas, V. Baseckas. Šių ūkių sėkla yra kruopščiai paruošta, atitinka I-os klasės standarto reikalavimus. Tačiau jau visa savaitė kaip supilta sėkla ir ji nevaloma, nelikrinama jos kokybė. Andrioniškio, „Svylurio“ kolūkiuose, Jakiškio tarybiname ūkyje.

Yra sunkumų kai kuriuose ūkių sandėliuose, kai priimanč grūdus nuo kombainų, lygiagrečiai negalima valyti sėklos dėl netobulo mechanizmo komplekso. Reikia šį darbą organizuoti naktinėmis pamainomis ar pasitaikius lietingam orui. Būtina supiltą sėklą nedelsiant išvalyti iki aukščiausios kondicijos. Nustatant sėklos kokybę, į drėgnumą nekreipiama dėmesio, tačiau mažinti jos drėgnumą aruoduose būtina, siekiant išsaugoti grūdų gyvybingumą.

Kai kuriuose ūkiuose žieminių kviečių pasėliuose buvo daug rugių priemaišų. Jų sėkla tolimesniai dauginimui netinkama. Eilę ūkių įsigyja kviečių sėklą iš Staškūniškio tarybinio ūkio, kur šie javai švarūs, be rugių priemaišų. Be to, Elmininkų eksperimentinis ūkis turi paruošę kviečių elito sėklos pardavimui.

B. Rukštelienė
Rajono valstybinės sėklos inspekcijos agronomė-inspektoriė

Pasimokius iš kaimynų

Jau antra javapjūtę Balninkų kolūkio laukuose tvarko šiaudus nurašytas kombainas. Ūkio mechanizatoriai, nužiūrėję į kaimynus balninkus, dalį jo mazgų nuėmė, kitus pertvarke, primontavo dvejus krautuvo KUN-10 šakes, pridėjo papildomą svorį, kad kombainas išlaikytų pusiausvyrą.

Be naudos stovėjusi mašina, pažymi Molėtų „Pirmyn“, darbymetėje pavaduodama du „Belarusus“ traktorius.

„Gintaro“ kolūkio mechanizatorius Aleksas Jurkėnas žinomas, kaip geriausias rajono artojas. Javapjūtės dienomis prityręs mechanizatorius sėda už kombaino SKP-4 vairo, kuriuo dirba nebe pirmą javapjūtę. Aleksas šiemet išsipareigojęs nuimti derlių nuo 130 hektarų, prikult 263 tonas grūdų. Darbštuolis, prikūlus pirmąjį šimtą tonų, tikisi šiuos išsipareigojimus įvykdyti.

J. Junevičiaus nuotr.

Gražūs komunistų užmojai

Ankstyvą antradienio rytą, kol dar kombainininkai javų laukuose nepradėję darbo, „Gintaro“ kolūkio Dabužių gamybinio sektoriaus komunistai rinkosi į savo cehinės partinės organizacijos ataskaitinį-rinkiminį susirinkimą. Atėjusiųjų susirinkimo dalyvių žvilgsnį patraukdavo ant sienos pakabintas plakatas, kuriame atspindėjo šio gamybinio sektoriaus komunistų įsipareigojimą TSKP XXVI suvažiavimo garbei.

Siame plakate įrašyta, jog TSKP narės Irenos Keibienės vadovaujamas galvijų fermos darbuotojų kolektyvas įsipareigojo per dešimtąjį penkmetį pagaminti 28.280 cnt pieno, paroduoti valstybei 26.850 cnt pieno ir 4.785 cnt mėsos. O nuo šių metų rugpjūčio mėn. iki TSKP XXVI suvažiavimo dienos — 1981 m. vasario 23-osios — paroduoti 2750 pieno ir 523 cnt mėsos.

Įsipareigojimuose taip pat įrašyta, jog TSKP narės Aldonos Ruzgaitės vadovaujamas kiaulių fermos darbuotojų kolektyvas įsipareigojo per dešimtąjį penkmetį pagaminti 6330 cnt ir paroduoti valstybei — 5135 cnt kiaulienos mėsos, o nuo šių metų rugpjūčio mėn. iki suvažiavimo dienos pagaminti 659 cnt ir paroduoti 434 cnt mėsos. Iš plakato galima buvo sužinoti, kad traktorininkas Bronius Mitašiūnas nuo rugpjūčio mėnesio iki TSKP XXVI suvažiavimo užsiėmęs su traktoriumi MTZ-50 atlikti darbų, prilygstančių 650 sąlyginiams hektarams ir kombainu „Niva“ nuimti javus 160 hektarų plote.

Cehinės partinės organizacijos sekretorius B. Urbonavičius savo ataskaitiniame pranešime pažymėjo, kad greta su gamybine veikla susijusių klausimų, Dabužių sektoriaus komunistai savo susirinkimuose aptardavo vidinio-partinio ir ideologinio

darbo klausimus, juose skelbė reiklumo, pareigingumo bruožus atskiriems partiečiams. Partiniuose susirinkimuose buvo apsvastyti tokie aktualūs klausimai, kaip komunistai vykdo partinius įsipareigojimus, apie komunistų uždavinius gerinant patriotinio ir internacionalinio žemdirbių auklėjimo darbą. Vieno partinio susirinkimo metu komunistė Aldona Ruzgaitė padarė ataskaitą, kaip ji vykdo savo tiesiogines pareigas ir visuomeniniam darbu skirtingus įsipareigojimus.

Komunistai, kurie dirba gamyboje, kaip taisyklė, rodė sektinį kitiems žemdirbiams darbštumo pavyzdį pavasario sėjos, šienapjūtės bei prasidėjusios javapjūtės darbyne. Štai komunistas mechanizatorius Bronius Mitašiūnas, tęsdamas savo tėvo Kazio — Garbės kolūkiečio darbines tradicijas, dažnai tampa socialistinio lenktyniavimo nugalėtoju. Ir šiuo įtemptu javapjūtės metu, susumavęs praeitos savaitės kolūkio kombainininkų soclenktyniavimo rezultatus, Bronius Mitašiūnas iškovojo pirmąją vietą. Taigi, atkakli ir stropių darbu šis darbštuolis komunistas stengiasi paremti savo prisiimtus įsipareigojimus, skirtus TSKP XXVI suvažiavimo garbei.

Tiek pranešėjas, tiek ir kiti pasisakę partiečiai pagrįstai partinio susirinkimo metu šiltais alsiliepiais vertino TSKP nario, autobuso vairuotojo Gedimino Keibos nuoširdų triūsą, jo pareigingumą ir stropumą darbe. Ir šios javapjūtės dienomis, dirbdamas su gerokai jau pasidėvėjusiu SK-4 kombai-

nu, jis pagal susumuotus kolūkyje iki šios savaitės pradžios soclenktyniavimo rezultatus išsikovojo panašaus galingumo kombainus valdančių vyrų tarpe antrąją vietą. Šis komunistas gana aktyvus ir visuomeninėje veikloje, jam komunistai išreiškė didelį pasitikėjimą, išrinkdami kolūkio partinio komiteto nariu.

Už pareigingumą, principumą, reiklumą sau ir kitiems gyvulininkystės fermų darbuotojams šįkart geri atsiliepiamai buvo išsakyti ir cehinės partinės organizacijos sekretoriaus pavaduotojos, galvijų fermos vedėjos Irenos Keibienės bei kiaulių fermos vedėjos komunistės Aldonos Ruzgaitės adresu. Dėka jų reiklumo ir darnesnio susiklausymo fermų darbuotojų kolektyvuose, šiame gerioje ir gamybiniai reikalai. Iki rugpjūčio mėn. Dabužių sektoriaus galvijų fermos darbuotojai realizavo valstybei 34 cnt mėsos daugiau, negu pernai per tą patį laikotarpį, o kiaulių augintojų kolektyvas — 84 cnt kiaulienos daugiau.

Teisėtą pagarbą žemdirbių šeimoje savo darbais ir aktyviu dalyvavimu meno savi-veikloje ar kitame visuomeninio darbo bare yra pelnę komunistai — grūdų sandėlio vedėjas Povilas Jurėnas, elektrikas Juozas Ikanavičius, o taip pat gamybinio

padalinio vadovo pavaduotojas Rimantas Stepukas, kuris savo tiesioginį darbą suderindamas su mokymusi, šiemet neakivaizdiniu būdu užbaigė ir Joniškėlio žemės ūkio technikumą.

Susirinkime kalbėjo komunistai G. Keiba, A. Stepuklėnė, I. Keibienė ir kiti pažymėjo, kad teigiamais gamybiniais laimėjimais pasiekti nemaža įtakos darė asmeninis komunistų pavyzdys darbe. Tačiau jie nevengia išsakyti ir vis dar pasireiškusių cehinės partinės organizacijos veikloje spragų. Jie ir pasisakę susirinkime partinio komiteto sekretorius V. Krasauskas teigė, kad ateityje dar labiau reikėtų sustiprinti partinę drausmę, nes atskiri komunistai, neturėdami rimtų priežasčių, kartais vengia atvykti į partinius susirinkimus.

Susirinkime kryo pokalbis, jog vertėtų suaktyvinti ir Dabužių bibliotekos darbą, sudaryti šioje kultūros įstaigoje jaunesnę darbinę aplinką, dažniau pasikviesti į susitikimus su žemdirbiais lektorius, politinformatorius, o agitatorius dažniau nukreipti į tas šeimas, kuriose dar pasigendama deramo vaikų auklėjimo.

Kokius ateityje reikės šios partinės organizacijos komunistams, spęsti organizacinius, vidinio-partinio ir ideologinio darbo uždavinius, kad naujais laimėjimais būtų pažymėtas TSKP XXVI suvažiavimas — gana ryškiai tai atspindėjo šio susirinkimo metu priimtame nutarime.

St. Venckus

MIESTUOSE IR RAJONUOSE

(Praneša vietiniai laikraščiai)

SPARTUOLISKA BIOGRAFIJA

Prieš keletą metų Pasvalyje buvo pastatyta viena didžiausių respublikoje sūrių gamykla, ir per trumpą laiką įmonėje išaugo daug pirmūnų, rašo „Darbo“ laikraštis. Už našų darbą V. Lenino gimimo 110-ųjų metinių išvakarėse 47 kolektyvo nariai apdovanoti Lenino garbės raštais. Komunisto B. Gesevičiaus vadovaujami sviesto gamintojai suliko Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje 40-metį, dirbdami 1981 metų antrojo pusmečio sąskaita, iškovojo komunistinio darbo kolektyvo vardą. Penkmečio užduotį įvykdė visa gamykla. Daugiau kaip pusę jos produkcijos žymima kokybės ženklais.

IKI SPALIO SVENCIŲ

Kaišiadorių paukštyno darbuotojai suliko Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje 40-metį, maždaug ketvirtadaliu viršiję penkerių metų mėsos pardavimo valstybei ir kiaušinių surinkimo užduotį. Tik per pirmąjį šių metų pusmetį realizuota 3580 tonų paukštienos, surinkta per 6 milijonus kiaušinių, išperinta pusterčio milijono viščiukų. Įmonė šiame jau gavo daugiau kaip

tris milijonus rublių pelno. Už aukštą gamybos kultūrą kolektyvas apdovanotas LKP CK, LTSR Ministrų Tarybos, LRPS ir LLKS CK pereinamąja raudonąja vėliava.

Stodami į spartuolišką darbo sargybą TSKP XXVI suvažiavimo garbei, informuoja laikraštis „Į komunizmą“, paukštyno darbuotojai įsipareigojo šių metų paukštienos pardavimo planą įvykdyti iki Didžiojo Spalio 63-ųjų metinių.

DARBYMETIS PODYMUOSE

Dusetų valstybinio žirgyno žemdirbiai, rašo Zarasų „Tarybinė žemė“, deda gerą pamatą gausiam ateinančių metų derliui. Labiau užterštas piktžolėmis ir kultūrinimo reikalingas 50 hektarų laukas buvo paliktas juodajam pūdymui. Per vasarą artojai jį įdirbo sluoksniu būdu, nurinkti akmenys, išlyginta dirva.

Nupjovus dobilų pirmąją žolę ir susilosavus žaliajam pašarui pasėlus žiemkenčius, užimtas pūdymas iš karto buvo sulėkštinotas arba nukasas. Visą plotą numatyta apsesti kombaininiais ir Kustro veislės rugiais, kurie šiose dirvose gerai dera.

(ELTA)

Nauja bulvių veislė

Baltarusijos bulvių ir daržovių mokslinio tyrimo instituto selekcininkai išvedė ankstyvųjų bulvių veislę Prigožij-2. Ji labai atspari vienai pavojingiausių ligų — nematodei, taip pat virusiniams ir kitiems susirgimams. Šios bulvės tinka mechanizuotam auginimui, užauga per du mėnesius, jų vidulinis derlius bandymų metu siekė 400–500 cnt iš hektaro. Naujoji veislė nuo ateinančių metų rajonuojama visoje Baltarusijoje. Ją ypač rekomenduojama sodinti sodybiniuose sklypuose, nes ten sunkiau kovoti su bulvių ligomis.

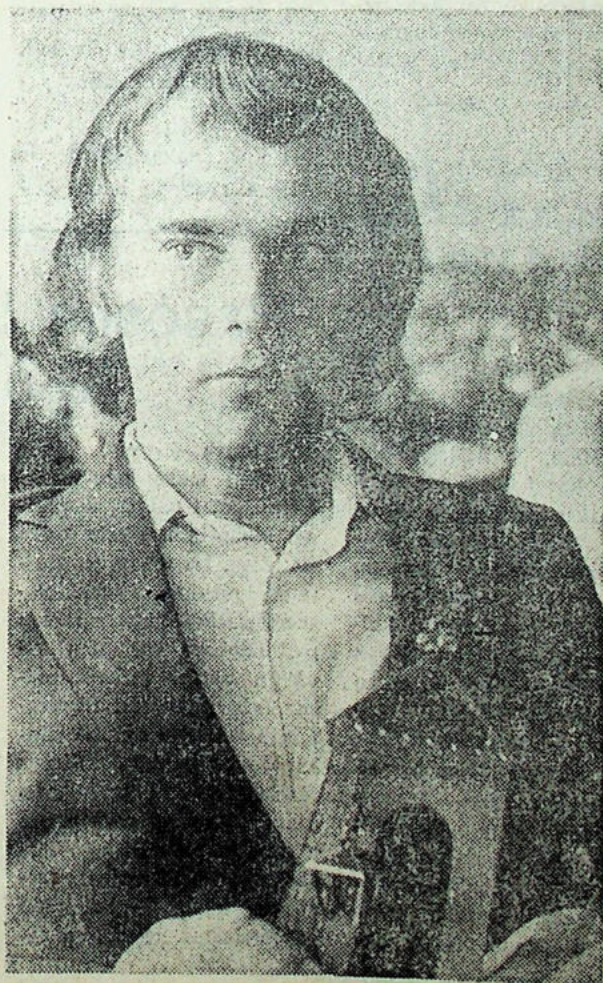
(TASS-ELTA)

RAJONE, SU KURIU LENKTYNIAUJAME

Puikiais laimėjimais socialistiniame lenktyniavime pasiryžę sutikti TSKP XXVI suvažiavimą Rokiškio sūrių gamyklos kolektyvas. Jau beveik 50 pirmūnų dirba 1981 metų sąskaita.

Komunistinio darbo spartuolė Angelė Bukienė, kurią matome nuotraukoje, šiam penkmečiui priimtus socialistinius įsipareigojimus įvykdė 118 procentų. Už puikų darbą, aktyvią visuomeninę veiklą ji apdovanota Lietuvos KP Rokiškio rajono komiteto ir rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto garbės raštu.

A. Zibolio nuotr.

Baigęs Klaipėdos profesinę technikos mokyklą, L. Karpovas pradėjo dirbti Rokiškio bandomojoje eksperimentinėje žemės ūkio mašinų gamykloje. Gabus jaunuolis greit įsisavino tekintojo specialybę. Atlikęs karinę tarnybą, jis vėl grįžo į įmonę. Dešimtajam penkmečiui prisilmtus socialistinius įsipareigojimus L. Karpovas įvykdė vasario mėnesį ir sėkmingai dirba 1981 metų bandžio mėnesio sąskaita.

Pirmojo mechaninio baro komunistai aktyvų visuomenininką priėmė į TSKP eiles.

NUOTRAUKOJE: gamyklos profsąjungos vietos komiteto narys, Rokiškio miesto Liaudies deputatų tarybos deputatas tekintojas L. Karpovas.

A. Zibolio nuotr.

MOTINA IR DUKRA

Patį įmigi išblaskė galin-gas, dar negirdėtai baisus apogimas. Jo aidas atsimušė į Simonių girią ir nuban-gavo laukais ir kloniais. Ma-rijona Rašimienė pašoko iš-pilta lipnaus prakaito. Genė atsistėjo lovoje, nesuprasda-ma, kas atsitiko. O tuo metu tarp Rokiškio ir Skapiškio lyg gyvatė raitėsi gelsvai violetinės ugnies fontano nublokštas nuo bėgių vokie-čių karinis traukinys. Kul-virščiais virto vagonai, traš-kėdami, eizėdami, danguje skraidė įvairiaspalvės ki-birkštys.

Rytą Rašimienė, kaip pa-prastai, pamelžė žaląją ir, pripylusi sklidiną puodynę pieno, ramiai nužingsniavo į pagirį. Čia surado negilų duobę, įleido į ją gerai dro-be uždžiūtą indą, apvertė ša-komis ir, akytai apsidairiusi aplink, grįžo trobon.

Užstalėję, iš kažkur neti-kėtai atsiradęs, sėdėjo par-tizanas Juozas Kvietkauskas ir su dukra Gene gyvai kal-bėjosi.

— Pieno jums nunešiau, — užuot pasilabinusi, pirmo-ji prakalbo šeimininkė.

— Ačiū, močiut, ačiū... Vi-sokių dabar turime — ir li-gotų, ir sužeistų. Baisiai pravers ligoniams... O ir vy-rų jau visa galybė. Nese-nial tokį „Algį“ suradau. Slapstėsi žmogus tai pas vleną pažįstamą, tai pas ki-tą, o kad partizanų reikia leškoti, taip ir nesugaudė. Geras vaikinai. O drąsūs! Kelims tos narsos užtektų... Andai girdėjot, kai traukinį susprogdinom... Tas „Algis“ irgi dalyvavo.

— Aš tai girdėjau, kad vleną naktį jis su vienu sa-vo draugu tarp Svėdasų ir Anykščių net dvylika telefo-no stulpų su pjūklų nuvertė... Policininkai vos iš pro-to neišsikraustė... Supažin-dintumei kada nors su juo...

Partizano veidu perbėgo linksma, kiek ironiška šyp-sena. Mergina išraudo kaip prinokusi girios spanguolė. Motina sukikeno ir burblelė-jo:

— Kiekvienai mergai tik ir teripi bernai, kuo nors į kitus nepanašūs...

— „Lapą“ jau užmiršai? — dabar partizanas jau iš visos širdies nusijuokė. — Daug pas mus geru vėru suplaukė. Visu neišmylei. Tikras internacionalas — ir rusai, ir ukrainiečiai, ir bal-tarusiai, ir žydai, o ką čia jau bekalbėt apie lietuvius... — Jis valandėlei surimtė,

susikauptė ir tyliai tarė: — Teks tau, Genute, eiti į Svė-dasus... Reikia vaistų, reikia skustuvų, veidrodėlių... Apžė-lę negalim rodytis žmonėse, ypač dabar, kai nurengėme ir basus paleidome aštuoniol-ika plechavičių... Jų uni-formos, manau, mums pra-vers.

Partizanas ištraukė iš užančio glėbį markių. Mer-gina išplėtė akis — tiek daug pinigų ji dar niekad nebuvo mačiusi.

— Už visus nupirk. Tik būk atsargi. Užsuk į Simo-nis, paskui į Svėdasus. Kai grįši, paslėpk taip, kaip tavo motina mo-ka... Ten, prie trišakės pušies...

Gerai Genė žinojo, kaip tai daroma. Išplėš, būda-vo. Rašimie-nė kur nors pamiš-kėje, sutartoje vietoje, ve-lėnos pusmetrį ir pakia-s, gerai susukusi į drobę, lai-šinius, duoną, sviestą. O kad nebūtų žymės, užridendavo didžiulį akmenį. Net šernas neįstengdavo savo knisliu snukiu nuversti akmens ir pasimėgauti tomis gėrybė-mis.

Mergina paskubomis užsi-rišo skarele, susirado rezgi-nę ir iškeliauvo. Pakeliui su-tiko gerai pažįstamą savo vienumetę. Abi tauskėjo, šū-kavo, kvatojo, pasakojo įvai-riausias būtas ir nebūtas naujienas, paskutinius gan-dus ir teisybes. Rodos, ne į žygį traukė Genė, bet į eili-nes vakaruškas.

— Ar girdėjai, Gene? — staiga surimtėjo draugė. — praėjusią naktį jau su tolu telefono stulpus partizanai ėmė sprogdinti. Kad vokie-čiai nesusikalbėtų... Sako, toks jaunas partizanas „Al-gis“ cigarete „virvele“ užde-ga, ir stulpas kaip degtukas iššoka dangun...

Genė susimąstė. Jos širdis nežinojo ar liūdėti, ar džiaugtis, kad vis... „Algis“, „Algis“, „Algis“... O kur gi „Lapas“? Kodėl gi jis neka-riauja? Ji vis daugiau ir daugiau sugaudavo save galvojant nebe apie „Lapą“, bet apie drąsų, jaunąjį „Algį“. Ir vis dėlto Genė dar vylėsi greit pamatyti „savąjį“ „Lapą“. Partizanai šiomis dienomis pažadėjo ją priimti į komiunimą ir gal-būt teks apsilankyti net jų stovykloje... O ten jie tik-riausiai pasimatys, o gal iš ir vėl į ranka laiškeli įspaus...

Partizanų ryšininkės min-tis nutraukė draugė:

— Sakel, kad tau į vaisti-nę reikia. O mes ją jau pra-žioplinom...

Paskubomis atsisveikinusi su drauge, suglumusi ir su-trikusi, ji nedrąsiai pravėrė vaistinės duris. Vaistininkas buvo posenis vyras, bet vik-rus, greitas, stiprus ir nema-tytai miely akių. Kai ji iš-vardijo, kiek ir kokių pirk-s vaistų, seniokas įartinai pa-žiūrėjo, kryptelėjo rudu nuo tabako ūsu ir burblelėjo:

— Tokių pirkėjų pas ma-ne dar nebuvo...

— Aš... visam kaimui, — greit susigriebė Genė. — Sako, raudonieji ateis, nie-

nai nuvertė nuo bėgių 16 priešo ešelonų su gyvąja jėga ir karine technika, o taip pat atliko kitą ardomą-jį ir kenkiamąjį darbą oku-pantų užnugaryje. Iš vokiš-kių okupantų ir buržuazi-nių nacionalistų buvo atim-ti 95 šautuvai ir automatai, 5 kulksvaidžiai, išlaisvinti 1 Vokietiją išvežami Bygai-lių kaimo gyventojai, su-sprogdintos Raguvėlės. Sur-degio pieninės ir 5 pieno priėmimo punktai...

(Iš buvusio Gražinos partizanų junginio va-do P. Pranevičiaus prisiminimų).

VL. JASINSKAS

Prakalbinkim giria...

kur nieko negausim...

— Taip, taip... — suniur-nėjo senis, pakuodamas į laikraštį su Hitlerio portre-tu pirkinį. — Visko gali bū-ti, mergyt, visko... Bet tik ne raudonieji, o amerikoni atplauks. Taip ir visiems pa-sakys savo tame kaime...

Iš vaistinės mergina, dai-rydamasi ar kas neseka, įs-puko į parduotuvę. Už prekystalio stovėjo išsipus-čiusi, raudonskrustė, putli moteris. Kai atėjo Genės eilė, drąsos nebeliko nė la-šelio, net veidai išblyško: pokalbis su vaistininku daug kainavo nervų, ir širdies.

— Man reikia penkių skustuvų ir penkių veidrodė-lių, — šiaip taip pralemeno ji ir paraudo.

— O kam gi tau tiek skustuvų? Kam tie veidrodė-liai? Tu man visą parduotu-vē išpirksi...

— Aš turiu penkis bro-lius, — vėl susigriebė Genė. — Prašė nupirkti. Jei netu-rit, tai aš gal kitur gausiu...

— Turim, mergaitiuke, bet kad turi brolius, juodvarniais lakstančius, apylinkėje dar negirdėjau... — ir ji skam-biai, širdingai, kaip temoka miestu ponios, nusijuokė. Partizanų ryšininkė pasu-ko Simonių link. O kas bus, jei ji sutiks policininką, ir tas paprašys parodyti, ką ji nešasi? Ir vėl bėsi mintis užgulė širdį.

BĖGO METAI

Rašimų šeima buvo iš-blaskyta. Tik viena, motina beliko sodvoje.

Tarybinė Armija jau buvo kupiškėnuose.

O ką gi padarė Simonių girios partizanai? Truputis statistikos: Gražinos junginio partiza-

Sudaręs ryšininkų tinklą ir išvystęs valgybą, mūsų partizanų būrys ėmėsi diver-sinio darbo. 1943 m. liepos mėn. 5 d. prie Puponių kai-mo buvo nuleistas nuo bė-gių pirmas šiame ruože trau-kiny. Viso mūsų būrys pa-darė 9 diversijas geležinke-lių linijose, ko išdavoje bu-vo susprogdinti 7 garvežiai ir 35 vagonai, 2 garvežiai ir 13 vagonų buvo sugadinta. Atliktų diversijų metu 37 okupantų kareiviai buvo už-muši ir 53 sužeisti. Likvi-duoti 5 į Simonių girią pa-siūsti gestapo provokatoriai ir 7 policininkai, susprogdin-ta spirito vorykla ir pieni-nė, sunaikinta 18 pieno nu-griebimo punkty, 6,5 km te-lefono-telegrafo linijų. Mūsų būrys nuginklavo 23 viet-nius nacionalistus, iš kurių buvo paimta 14 šautuvų, 19 pistoletų, 4 automatai, 18 granatų, 1300 sovinių ir ki-tos karinės amunicijos.

(Iš buvusio spec. par-tizanų būrio Nr. 14 vado Z. Bridikio pasi-sakymo).

EPILOGAS

Karas baigėsi. Bei prasi-dėjo nauja kova, kuri už-truko dar kelerius metus. Nespėjo pasitraukti ar spe-cialiai palikti, susitepę ran-kas tarybinių žmonių krau-ju, Simonių girioje slankio-jo lietviški buržuaziniai nacionalistai, Starkaus, Gu-do, Sabaliausko ir kitų pa-šlemėkų vadovaujami. Jie žudė taip pat negailestingai ir žiauriai, kaip ir vokiški-jei okupantai tarybinius žmo-nes, aktyvistus, komunistus ir komjaunuolius.

Buvę partizanai, jų ryši-ninkai vėl paėmė į rankas šautuvus. Aleksas Lapienis,

Stasys Rašimas, Pranas Se-mėnas labai dažnai į namus grįždavo su kulku iškan-džiotais drabužiais.

Kartą Stasys Rašimas, dirbdamas prievolių agentu, savo seseriai Genei pasakė:

— Jeigu aš kada nors ne-grįžčiau, ieškokit manęs kur nors prie kelio ar takelio. Į mišką kankinti manęs bādi-tai nenusitemps...

Klasių kova Simonių apy-linkėse buvo žiauri ir krivi-na. O jaunų žmonių gyve-nimas ėjo savo įprasta vaga. Jie mylėjosi, šoko, dainavo, dirbo, tuokėsi... Kartą Alek-sas Lapienis neryžtingai ir nedrąsiai pa-klaušė Stasį Rašimą:

— Kur ta-vo sesuo Ge-nė?.. Nesu aš jos mātės nuo to

laiko, kai tapęs su Kviet-kausku buvome atvažiavę išsivesti į būrį... Gyva, svei-ka? O gal jau ištekęjusi? — Ir gyva, ir sveika, ir neištekęjusi... Dirba Svėda-suose.

— Yra ir Simonyse darbo. Atsiveškim ją, — ryžtingai tarė Aleksas.

Po kelių dienų antrąsvk susitiko komjaunuoliai (Ge-nė į komiunimą buvo pri-imta, kaip ji pati sako, „gi-rijoje ant kelmo“, o doku-mentus gavo, kai karas nu-graudėjo į vakarus).

— „Lapas“? — linksmai nustebo mergina.

— Ne, „Algis“... Aleksas Lapienis.

— Tai kaip čia? „Lapas“ ir „Algis“ tas pats žmogus? O aš jau paslapčiomis gal-voju apie „Algį“! — sušuko kvatoklė mergina.

— Iš pradžių vadino „La-pu“, o vėliau „perkrikštijo“... Po metų jaunuoliai susi-luokė.

— Kokios ten vestuvės, — šiandien pasakoia Genė La-pienienė. — Ašinešiau iš vykdomojo komiteto knygą, pasirašėm, sėdom visa šei-ma už stalo, kiek skaniau pavalgėm, padainavom ir viskas. O! dabar tai vestu-ves iškelia! Prisimenu savo, ir visoms nuolakoms pavy-džiū...

Vieną dieną Genės Lapie-

nienės ir Marijonos Rašimle-nės ausis pasiekė žinia, kad rastas prie kelio į Kupiškį (Dapšių kaime) nužudytas jaunas vaikinai. Jo rankos buvo išsukinėtos ir sulaužy-tos, akys išbadytos...

— Stasys gi mūsų dėl prievoliu išvažiavo į Kupiškį, — nusmilkė Genės širdį mintis.

Motina susiėmė rankomis galvą ir atsistėjo ant lovos. Genė tuoj pat pakambino seseriai Bronėi, kuri nedve-jodama pasakė:

— Tikriausiai Stasys...

Moterų širdys nuajutė ne-laimę. Dvidešimt vienerių metų vaikiną teko palaidoti, kaip ir daugelį kitų žuvusių taisybinių pokario metais komjaunuolių. Bet ne vien tik Rašimus, Lapienius persekiojo nelaimės...

1949 metais Gegužės pir-mosios švenčių išvakarėse buržuaziniai nacionalistai, vadovaujami gaujos vado Starkaus, Simonių kultūros namu salėn, kurioje šoko ir linksminosi miestelio jauni-mas, įmetė miną. Kiek buvo pralieta kraujo ir ašarų!

Neturiu tikslo šioje apv-braižoje papasakoti, kiek daug nelaimių pokario me-tais atsitiko Simonių vals-čiūnė, bet tik viena buvo aišku — niekingas prieš bus sutriuškintas.

Tai ir atsitiko. Ir kitaip negalėjo būti!

Eini šiandien Simonių kolūkių gyvenvietė ir negali atsigėrėti. Nauja, moderni vidurinė mokykla, parduotu-vė, Tarybų rūmai pastatyti. Kultūros namai, kuriuose pokario metais įvyko nepakar-tojamai baisi tragedija, su-remontuoti, o vakarais daž-nai girdėti dainos ir muzika.

Marijonai Rašimienėi šie-met suėjo 90 metų, bet ji dar stipri ir vikri. Labai šventai saugo savo sūnaus Stasio atminimą. Komunistai Genė ir Aleksas išaugino tris sūnus ir dukrą Vienas iš jų — autobuso vairuoto-las, kitas — lūreivis, trečias — dar tebesimoko, o dukra Regina Kaune dirba med-i-cinos seserimi.

Pasikeitė Simonyse, pasl-keitė ir jo žmonės. Nevalut buvo kovota ir nugalėta!

Per vasaros atostogas

Vasarą vaikų bibliotekoje netrūksta jaunųjų lankytojų. Juos sudomina knygų paro-dėlės. Pirmų klasių moki-niams skirta knygų paroda „Čia mūs Tarybų Lietuva“. Pradedantiems lankyti mo-kykla skirta ir parodėlė „At-sargiai, mašina!“.

Ketvirtų, penktų klasių mokiniai vpač domisi knyg-gutėmis, kurias suranda pa-rodėse „Gamtos vartus at-vertus“, o šeštokai-aštuoni-kai daug naudingų natari-mu sūroto ir medicinos klau-simais randa literatūros pa-rodėse „99 natūraliai vasa-rą“. Jiems skirta ir knygų paroda „Laisva liaudis — nenugalima!“.

Idomi valandėlė „Lietuva vakar, šiandien, rytoj“ įvy-ko sentintokams. Jie klausė-si bibliotekos darbuotojų pa-sakojimu, skaitė eilėraščius apie Lietuvą, sužinojo, ko-kias knygas reikia perskai-tyti, kad geriau pažintum savo gimtąją šalį.

M. Eglaitė

KOLEKTYVINIS DARBAS

3 psl. 1980. VIII. 23

NAUJAJAME

„PUNTUKU“

Linksmai ir įdomiai bėga paskutinės vasaros dienos naujojoje pionierių stovyklo-je „Puntukas“, įsikūrusioje prie pat žalių Sventosios krantų Mickūnuose. Susirin-kome čia iš Anykščių, Pane-vėžio, Rokiškio, Ukmergės, Kupiškio, Vilniaus rajonų ir greit susidraugavome. Džiaug-giamės, kad galime palisėti turtingos Anykščių krašto gamtos prieglobstyje, pagy-venti naujuose namukuose, apsuptuose aukštaugių pušų.

Stovyklos vadovai nuošir-džiai rūpinasi, kad ir mūsų vasaros dienos prabėgtų ido-miai ir turiningai. Daug nau-jo ir naudingo sužinojome, pamatėme Mergaičių ir berniuku šventės. Linksmy-jų išradimųjų klubo, snor-to, Neptūno švenčių metu.

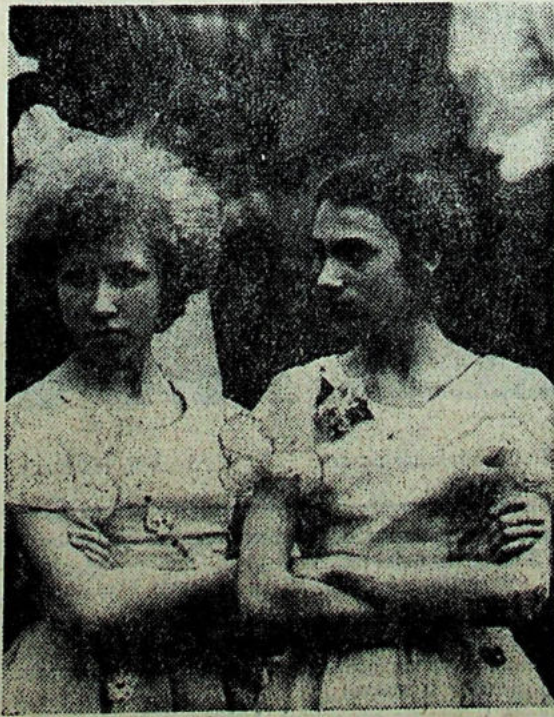
Didelį įspūdį paliko ir va-karas, skirtas Tarybų val-džios atkūrimo Lietuvoje 40-mečiui „Lietuva skambės tautų brolijoje...“, suvenyrų iš gamtinės medžiagos paroda. Visi pionieriai aplankė

Anykščių rajono literatūri-nės vietoves, arčiau susipa-žino su pačiais Anykščiais. Dabar visi aktyviai ruošia-mės Miško šventei.

Nors atrodo, kad vėliava virš stovyklos pakilo visai neseniai, tačiau stovyklavi-mo laikas jau baigiasi. Greit nutils mūsų juokas stovyk-loje, užges pionieriški lau-žai, ir mes visi išsiskirstysi-me po įvairius Lietuvos kampelius, bet dar ilgai mus lydės prisiminimai apie nau-ją stovyklą, draugus, ku-riuos čia įsigijome, iš kurių lauksime laiškų.

Už turiningai ir linksmai praleistas dienas stovykloje esame dėkingi stovyklos vir-šininkui V. Lukoševičiui, va-dovams ir auklėtojams L. Matiukienei, N. Jankauskai-tei, G. Jurelei, R. Banevičiū-tei, O. Pilkauskienėi ir vi-siems kitiems, kurių dėka iš-sėjomės ir džiaugėmės pio-nieriška vasara stovykloje „Puntukas“.

O. Čeponytė, L. Baltronaite

Sokėjos.

J. Junevičiaus nuotr.

M. Miškinienė

Tęsiame pokalbį

Gamta — visų žmonių namas, visų tėviškė. Piktinamės, kad gamtos niokotojai savo negrąžiu pavyzdžiu užkrečia vaikus. Matydami gamtos atžvilgiu netinkamus vyresniųjų poelgius, vaikai, nors žinodami ir vietom suprasdami, kad taip elgtis nereikia, kartais neatsispiria pagundai pamėgdžioti vyresniuosius, parodyti savo „vyriškumą“ bei „šaunumą“.

Kai tėvai pamato, kad jų vaikų poelgiais kiti piktinasi, jie atkerta: šeimoje niekas vaikų blogo nemoko, niekas jiems neliepia žiauriai elgtis — draskyti, laužyti, naikinti. Šiuo tvirtinimu drįstu suabejoti. Neliepia — taip, bet... Bendraudama su savo mokinių šeimomis ne kartą susidūriau su įvykiais, kai tėvai, galbūt netyčia, neapgalvotai, stumtelėję savo vaikus prie nederamų poelgių arba stačiai paskatina juos netinkamai elgtis.

Mus, suaugusius, labai stebina ir pikтина dažnai gamtoje pastebimas vaiko žiaurumas. Ne tik nesaugo, nemylisi su gamtos smulkios gyvūnijos, bet neretai su įniršiu ją kankina ir naikina. Kodėl jis toks?

Būna, kad tokiais poelgiais reišikiasi vaiko kerštas už nuo suaugusiųjų patirtas skriaudas.

Stai išvykos metu vaikai pasiskundė mokytojai, kad

Audrius kankina vabzdžius. Nutraukė peteliškei sparnelius, išsukiojo varlytei kojas, ištraukė bitei geluonį, žodžiu, elgėsi taip, kad net berniukai sutarė — su tokiais nedraugausim. O mergaitės asarodamos pasakojo apie Audrius žiaurumą ir laukė teisingo mokytojos nuosprendžio — pelnytos bausmės. Šio vaiko žiaurumas mokytojai nebuvo naujiena. Ji matė, koks Audrius niūrus, piktas, draugų nemėgiamas. Mokytoja mėgino atspėti, kodėl jis toks. Ir su juo tėvais mėgino kalbėtis. Bet išgirdo tik skundus ir dejonas — toks jau esąs, užsispyręs, nesukalbamas, neklaužada. Girdi, tėvai labai stengiasi jį perauklėti, bet nieko negali padaryti.

Mokytoja nujautė, kad Audrius žiaurumo ištakos kaip tik šeimoje. Kaip jis galį mylėti, saugoti, globoti tą mažąjį keturkojį ar sparnuotąjį, jeigu pats nuolat įskaudintas, įpykdytas, grubiai baramas, stumdomas, nemylimas, nepriimamas žaisti ir t. t. Už savo skriaudas jis mėgina keršyti silpniesiems padarėliams, kurių nebūna, kuriuos dar įveikia. Ateityje, galima dalykas, jis mėgins kaip reikiant atsiskaityti ir su savo skriaudėjais.

Reikalavimai būti geram, įsakymai mylėti gyvūniją, globoti silpnesnius nepaliečia sudiržusios vaiko širdies.

Tėvams ir pedagogams reikia ieškoti naujų, efektyvesnių auklėjimo metodų. Pirmiausia reikia keisti bendravimo su Audriumi formas ir ne tik priekaištais, barimu, bet teigiamais pavyzdžiais padėti jam tapti geru.

Kodėl jie tokie?

O gal vaikas blogai elgiasi, norėdamas parodyti šau-numą?

Klasėje Pranukas lygiuojasi į paskutiniuosius. Pažangumo lentelėje jo pavardė būdavo įrašyta žemiau vidutiniųjų, o ir fizinio lavinimo pamokos rikiuotėje jo vieta netoli galo. Bet šiaip Pranukas — jūdrus, pilnas išmonių vaikas. Jis be atodairos šokdavo įrodyti vaikams savo vikrumą, drąsumą, greitumą. Vaikai bijo eiti per siaurą lientelę, Pranukui — nieko nėra. Kiti nemoka arba nedrįsta lipti į aukštą medį — Pranukas pirmutinis. Ypač jis buvo pagarsėjęs riešutautojas. Spokso vaikui į aukštai švpsančias riešutų keles, o Pranukas — kabara, kabara ir skina.

— Nelipk, juk viršūnė plona — nuluš.

— Na ir kas! — Tyčia dar palypėja, pasisiūbuoja viršūnėje, įsitveria kokią stambesnę šaką ir su ja triukšmeli žemėn. — Ieškokit, čia dar yra riešutų, aš eisiu geltonesnių pasirinkti.

Eidamas iš miško, Pranuk

kas nešasi šmaikščią vytingą, tiesią, liauną, ir ją čiažo pakelės augmeniją. Jį mėgdžioja draugai, bet jiems taip neišeina. Nuo Pranuko kirčių, lyg nuo dalgio, krinta lapai, žiedai, linksta smilgų viršūnės — šaunuolis! Jo praeitame take lieka ryškūs pėdsakai. Bet — kokie pėdsakai? Reikia padėti Pranukui ir jo draugams kritiškai pažvelgti į savo veiklos rezultatus, reikia mokyti ir padėti vaikams šaunumą įrodinėti gražiais poelgiais.

O gal pavydas?

Seimoje auga dvi sesutės. Pamatinukės, taigi beveik vienodos ir ūgiu, ir protu. Tačiau jų poelgiai net nepanašūs. Mažoji — laputė,

švelni, meili, patikli, nuolat krykštuoja, džiaugiasi, siaučia. Vyresnioji — niūri, tyli, užsispyrusi. Užtat ir vardus, teisingiau pravardes, turi skirtingus: mažąją šeimoje vadina Saulute, vyresniąją — sutema. Išbėga Saulutė į kiemą, glosty žalią medžio šakutę, bučiuoja gelės žiedą, kalbina paukštelį — tik gerėkis. Sutema stovi nudelbusi akis, stengiasi sutvyti prasikalusią žolytę, nudrėksti gelės žiedą, pamėgti grumstą į paukštelį, nuspirti pasipainiojusią katytę. Pastogėje — kregždžių lizdas. Nardo aplink kregždutę, o maži paukščiukai lizde cypsi, tiesia kakliukus.

— Kregždžiukai džiaugiasi — mamytė atskrido! — mažoji krykštuoja, ploja rankutėmis. O vyresnioji piktai žvelgia į lizdą, tartum norėdama jį ištaškyti.

Kodėl mergaitė taip elgiasi? Galbūt tuo ji nejučiomis išreiškia savo širdgėlą dėl šeimoje patiriamų nuoskaudų. Galbūt jos poelgiai yra kitų nejautrumo su ja aidas. Verta pagalvoti, kas dėl to kaltas.

Neretai vaikus trikdo suaugusiųjų abejingumas.

Nedidelės gyvenvietės gražiame sodelyje sėdi moteris su knyga rankoje. Aplink ją bėgioja maždaug penkerių metų berniukas. Vaikas nukelia tolyn, netrukus grįžta šaukdamas:

— Mama, žiūrėk! — Ir ištiesia saušą, vėsių rausvų žiedų.

— Kur radai?

— Ten, kampe. Auga toks medelis. Visas žydi!

— Tokie gražūs žiedai! Tai kam taip negražiai nuplėšei? Būtum nulauzęs didesnes šakutes — pasimerktume. — Ji sugniaužia žiedus ir numeta į šiukšlių dėžę.

— Aš atnešiu dar — didesnių.

— Parink, kur gražesni. Ir šakutes kad būtų stambesnės. Bet gal nenulauši?

— Nulaušiu! — šaukia berniukas, bėgdamas vykdyti įpareigojimą.

Su ta moterim pasitaikė ekskursuoti į didesnį miestą. Kartu ji pasiėmė ir savo berniuką. Aplankę vieną kitą idomę vietą, nuėjo apžiūrėti gražų parką. Mūsų mažasis bendrakeleivis nebuvo abejingas augmenijos grožiui. Staiga jis atsisukė nuo būrio, pabėgėjo prie žiedais aplipusio krūmo ir ėmė laužyti jo šakas.

— Ką darai? — riktėlėje motina, bėgdama prie vaiko.

Jis šypsodamasis patikliai ištiesė motinai nulauztas vešlias šakeles — norėjo pasidžiaugti savo radiniu. Bet motina piktai limtelėjo vaiką už rankos, ištraukė žiedus ir ėmė plėsti vaikui ausį.

— Chuliganas! — ir taip galima? — Gėda man dar! Dar baudą gali tekti sumokėti...

Bendrakeleiviai vieni padėjo motinai barti vaiką —

A. Obolienė

Gervės prie Jaros

Siemet dažnokai palyja. Jaros upelis „Lenino keliu“ kolūkyje žymiai vandeningesnis kaip anksčiau. Net pievos netoli Juotkonių apsemtos.

Netoli upelio gyvenantieji kolūkiečiai dabar kasdien mato užtvinusioje pievoje braidančią gervų porėlę. Gervės — Lietuvoje retėjantys paukščiai, bet prie Jaros jos laikosi jau keletas metų.

Džiugu, kad vietos gyventojai nebaido paukščių. Ir vaikus sudraudžia. Rūpinasi, kad gervės sugrįžtų į Juotkonių šlapokas pievas ir sekanciais metais.

V. Stonys

Redaktorius ST. VINCIONAS

Dėkojama

Nuosirdžiai dėkojame visiems miškininkams, „Ateities“ kolūkio darbuotojams, kurso ir klasės draugams, kaimynams ir giminėms, kurie užjautė mus ir padėjo palydėti į paskutinę kelionę girininką Antaną Pekarską. Tėvai ir brolis

Nuosirdžiai dėkoju TSO darbuotojų kolektyvui, bendradarbiams, kaimynams Jusėvičiams, Masevičienei, giminėms ir visiems, kurie užjautė ir padėjo mums palydinti į paskutinę kelionę tėvelį Kazį Butkį. Sūnus

Anykščių rajoninio gamybinio susivienijimo kilnojamos mechanizuotos kolonos darbuotojų kolektyvas nuosirdžiai užjaučia VYTAUTĄ KLIZĮ, jo mylimai mamytei mirus.

VILHELMUI SINKEVICIUI mirė atėmė iš Jūsų brangiausią žmogų — motiną. Nuosirdžiai Jus užjaučiame tą skaudžią netekimo valandą. Staškūniškio tarybinio ūkio darbininkų ir tarnautojų profsąjungos komitetas

Reikalinga

Anykščių miškų ūkiui reikalingi valytoja ir elektrikas. Kreiptis į Anykščių miškų ūkio administraciją. Telefonu Nr. 5-18-77 arba 5-17-73.

Direktorius

Nuosirdžiai užjaučiame ANASTAZIJĄ KUDRESOVĄ dėl brolio tragiškos mirties. „Svyturio“ kolūkio valdyba

MILDAI BAGDZEVIČIENEI Tegu nuosirdūs užjauts žodžiai paguodžia Jus, netekus brangaus brolio. Kliukai, Sokolovai, Ramoškos, Cepauskai, A. ir St. Rimkai

ANASTAZIJAI KUDRESOVAI Tegu nuosirdūs užjauts žodžiai paguodžia Tave, tragiškai mirus mylimam broliui. „Svyturio“ kolūkio klaučių fermos darbuotojų kolektyvas

Simonių girioje

Simonių giria graži visais metų laikais. Speiguotą žiemą dieną eglės pasidabruotomis viršūnėmis stovi tartum sargybiniai, saugo girios rimtį. O pavasarį giria nuo daugybės balsų tarsi verda, ir, rodos, nėra nė vieno žemės lopinėlį, kuriame nebūtų pavasarinio gamtos šauksmo — šauksmo gyvenimui. Po pavasarinio šurmulio giria aptyla, nes jos gyventojams prasideda pats atsakingiausias momentas, rūpestiai naująją kartą.

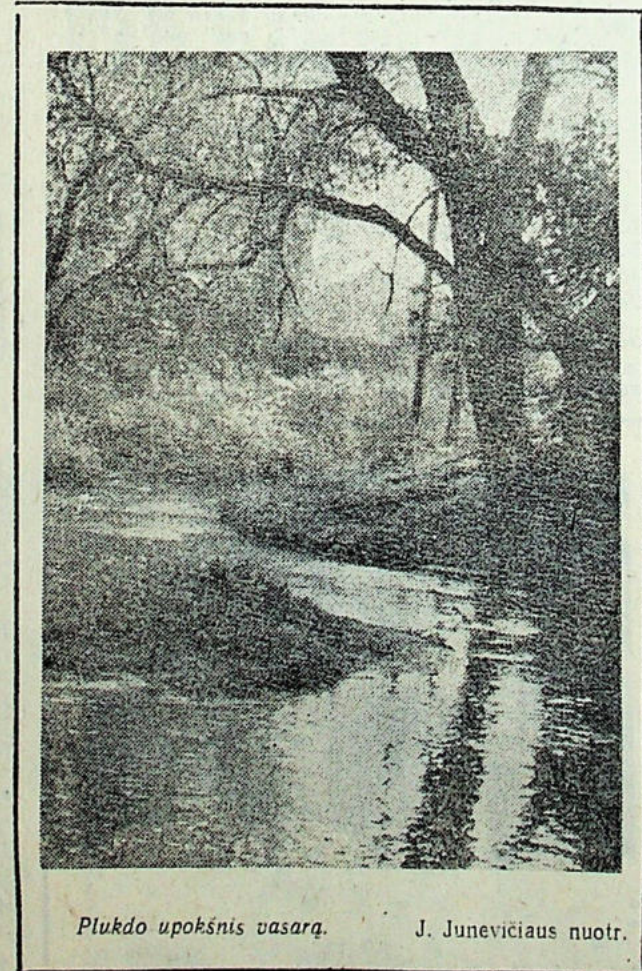
Kaip neaplinkvsi rūke paskendusios girios! Rytmetį, kai saulė pirmajais savo spinduliais pažvelgia į girios melynąsias akis — ežerus, į juos ir iš jų tekančių upelių vandenį, viską išbudina, pakelia iš miego. Norisi pastovėti prie pasvirusio gluosnio, kurio šaknis skau-

lauja. Sventoji. O paskui rūpi aplankyti Sventosios intaka Pelyšą. Juk čia laukia susitikimai su girios gyventojais, ateinančiais atsigalvinti jos vandeniui žvėrimis. Toliai pabūkime prie upokšnio, prisėskime ant girios žalio kilimo. Stai tankmėje surinka kėkštas, šis girios sargybinis įspėja, praneša. Omai prasiskiria lazdynų šakos ir į laukymę išsina briedė, vedina dviem mažyliais.

O viename Pelyšos intakų laukia idomus susitikimas su retu miško gyventoju juoduojančiu gandrau, įtrauktą į Lietuvos TSR Raudonąją knygą. Susitikimas su šiuo įspūdingu paukščiu man lyg savotiška šventė.

Juodas, metalu blizgančiomis plunksnomis, raudonu snapu ir kojomis, stovi jis įsibridęs į šaltiniuotą vandenį. Bet neilgai juo grožėjaisi. Gandras išskleidė sparnus, ir tik pasparnėse esančios baltos plunksnos gali paliudyti, kad jis yra baltojo gandro pusbrolis.

Ruduo. Padangėje aidai ilgėsimas gervų atsisveikinimo šauksmas. Žemė klojasi įvairiaspalvių lapų antklove. Didingai ošia, gaudžia giria, maloniai sutinkanti visais metų laikais. V. Kavoliūnas

Plukdo upokšnis vasarą.

J. Junevičiaus nuotr.

Rinko Panevėžio spaustuvės Anykščių skyrius, Pergalės 36. Spaudė Ukmergės spaustuvė, J. Janonio 31. Spausdinama rotacine mašina. Inde kras 87262.

Išsina antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tlr. 11.239 Užsak Nr. 1378